

**Eco-effects
Ontwikkelingslocatie
Van Bleyswijkstraat
(oude Grotiuscollege) te Delft**

**Opdrachtgever
Gemeente Delft**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Eco-effectscan
Ontwikkelingslocatie
Van Bleyswijkstraat
(oude Grotiuscollege) te Delft**

**Opdrachtgever
Gemeente Delft**

Datum: 20 november 2013
Rapportnr: 213107/AQT301c FF/TG
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Eco-Effectscan Ontwikkelingslocatie Van Bleyswijckstraat (Oude Grotiuscollege) te Delft*

Opdrachtgever : *mw. C. Raaphorst, Afdeling Ruimte Advies, Gemeente Delft*

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : dhr. M.H.M. Groenewegen MSc
Auteur : dhr. M.H.M. Groenewegen MSc

Projectnummer : **213107**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager
20 november 2013	Definitief	

© 2013 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	2
2	METHODE.....	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Planbeschrijving	3
2.3	Beoordeling beschermde natuurgebieden	3
2.4	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	3
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	4
3	PLANGEBIED.....	6
3.1	Ligging	6
3.2	Bestaande situatie.....	7
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	8
4	RESULTATEN.....	9
4.1	Beschermde natuurgebieden.....	9
4.2	Wilde planten	10
4.3	Vogels	10
4.4	Grondgebonden zoogdieren	10
4.5	Vleermuizen	11
4.6	Amfibieën en reptielen	11
4.7	Vissen.....	11
4.8	Overige beschermde soorten	11
5	CONCLUSIE EN MAATREGELEN	12
5.1	Inleiding	12
5.2	Beschermde natuurgebieden.....	12
5.3	Gemeentelijk natuurbeleid.....	12
5.4	Beschermde soorten	12
5.5	Maatregelen	13
5.6	Conclusie	13
6	AANBEVELINGEN TEN BEHOEVE VAN DE INRICHTING.....	14
6.1	Algemeen.....	14
6.2	Werken volgens een gedragscode of een ecologisch werkprotocol	14
6.3	Kansen voor natuurontwikkeling bij herinrichting	14
7	REFERENTIES	15
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	16
BIJLAGE 2	PLAN- EN ONTWIKKELINGSGBIED	18
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	20
BIJLAGE 4	WAARNEMINGEN.....	22

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Gemeente Delft is voornemens tot het opstellen van de bestemmingsplannen 'Scholencombinatie Delfland' en 'Ontwikkelingslocatie Coendersbuurt' aan de Van Bleyswijkstraat te Delft. Voor de vaststelling van de bestemmingsplannen dienen onder andere de gevolgen van eventuele ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Gemeente Delft.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft als doel om de strijdigheid van de bestemmingsplannen met de natuurwetgeving en de haalbaarheid van de bestemmingsplannen, met inachtneming van eventueel benodigde maatregelen, inzichtelijk te maken. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt en wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie Bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het plan en het plangebied beschreven. De resultaten van de inventarisatie en de te verwachten effecten worden in hoofdstuk 4 beschreven. In hoofdstuk 5 volgen de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het plangebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het plan op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het plangebied onvoorspelbaar ontwikkeld. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het plan wordt geborgd.

2.2 Planbeschrijving

Het plan wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden in de Natuurbeschermingswet en in de Ecologische Hoofdstructuur. Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 3 km van het plangebied gelegen zijn, wordt de wettelijke status beschreven en wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

2.4 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie Bijlage 1. In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden; Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten; Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren; Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren; Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen uit o.a. www.waarneming.nl wordt een lijst samengesteld van tabel 1, 2 en 3-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De lijst met beschermde soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is. De inventarisatielijst wordt opgenomen in Bijlage 2 en dient als onderbouwing van de effectbeoordeling voor (potentieel) voorkomende soorten.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. In tabel 1 is een niet-limitatieve lijst van te beoordelen biotoopkenmerken weergegeven. Tijdens het locatiebezoek waargenomen beschermde soorten worden eveneens genoteerd.

Tabel 1. Beoordeling geschiktheid biotoop per soortgroep (niet limitatief)

Soortgroep	Biotoopkenmerken	Relevante biotoopfunctie
Planten	Vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, voedselrijkheid, begroeiing watergang, etc.	Standplaats
Vogels	Vegetatiestructuur, boomholten, holten onder dakpannen of in gebouwen, etc.	Vaste verblijfplaats of voortplantingslocatie c.q. nest
Reptielen en grondgebonden zoogdieren	Droge biotoop: vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats
Vleermuizen	Vegetatiestructuur, holten in bomen of in gebouwen, lijnvormige elementen, etc.	Vaste verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied
Amfibieën	Vegetatiestructuur, begroeiing, doorzicht en uitklimbaarheid watergang, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vissen	Vegetatiestructuur watergang en oevers, sliblaag, doorzicht, etc.	Vaste verblijfplaats
Overige soorten	Alle bovenstaande kenmerken, etc.	Vaste verblijfplaats

De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig: de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFP.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie. Zie tabel 2 voor een niet-limitatief toetsingskader per soortgroep.

Tabel 2. Toetsing handelingen per soortgroep (indicatief en niet limitatief)

Soortgroep	Bovengrond Vergraven/ Kiepielen/ Verwijderen	Watergang Dempen/ Vergraven	Behouwing Slopen/ Renoveren	Bomen Kappen/ Snoeien	Toetsing gericht op
Planten	X	X	X		Verlies standplaats
Vogels	X	X	X	X	Verlies of verstoring nest
Grondgebonden zoogdieren	X			X	Verlies of verstoring verblijfplaats
Vleermuizen	X	X	X	X	Verlies of verstoring verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied
Amfibieën	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Reptielen	X				Verlies of verstoring verblijfplaats
Vissen		X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Overige soorten	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats

X = toetsing van de handeling op overtreding van verbodsbepaling of de zorgplicht

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3).

Tabel 3. Toetsingskader per beschermingscategorie

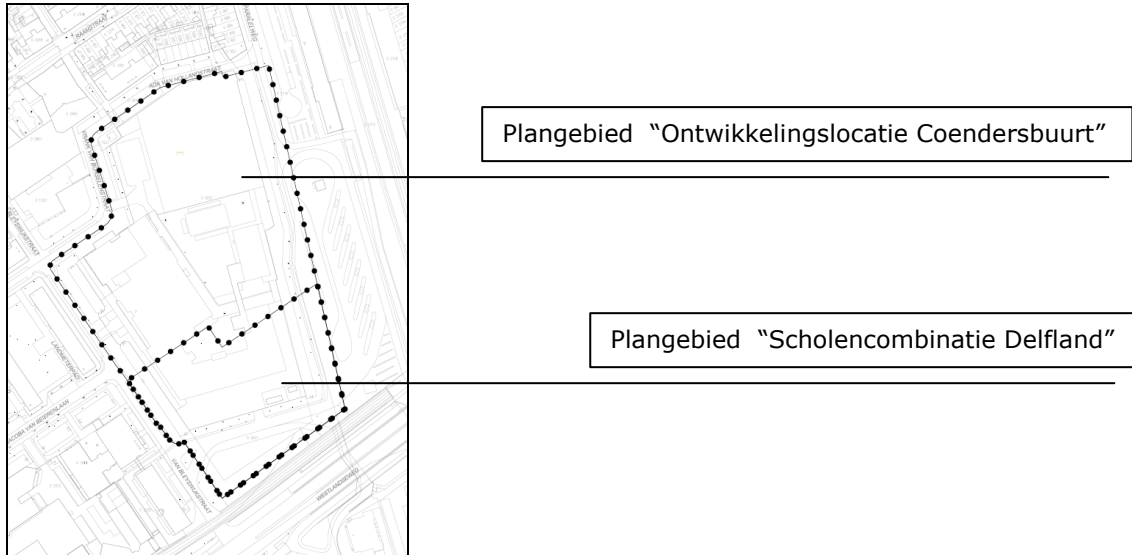
Categorie	Toetsingskader
Tabel 1 (Algemene soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen.
Tabel 2 (Overige soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 3 (Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit tabel 3 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

De plangebieden zijn gelegen aan de Van Bleyswijkstraat in Delft te Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de begrenzing van de plangebieden.

Figuur 1. Begrenzing plangebieden⁽¹⁹⁾

De plangebieden tezamen vormen het ontwikkelingsgebied. De begrenzing van het ontwikkelingsgebied wordt gevormd door de reikwijdte van de ruimtelijke ingrepen die als gevolg van de bestemmingsplannen mogelijk worden gemaakt. Zie figuur 2 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het ontwikkelingsgebied. Het ontwikkelingsgebied wordt begrenst door de Ada van Hollandstraat, het Lokomotiefpad, de Westlandseweg en de Van Bleyswijkstraat.

Figuur 2. Ligging ontwikkelingsgebied (rode omkadering) en weergave bestaande situatie.

Het ontwikkelingsgebied vormt de basis van de Eco-effectscan. In de conclusie worden de plangebieden separaat beoordeeld.

3.2 Bestaande situatie

Een weergave van de bestaande situatie is opgenomen in Bijlage 2. Het ontwikkelingsgebied heeft een oppervlakte van ca. 3,2 ha.

3.2.1 Verharding

Het ontwikkelingsgebied is ongeveer voor de helft verhard. De verharding bestaat uit ontsluitingswegen, het Grotius college en bijbehorende pleinen en bouwwerken. Het Grotius college bestaat uit een hoofdgebouw met 5 bouwlagen, een sportzaal, bijgebouwen van 1 bouwlaag en enkele opstallen ten behoeve van opslag. In het hoofdgebouw zijn spouwgaten aan de kopzijden aanwezig. Ten tijde van het locatiebezoek was het achterterrein ingericht met enkele evenementenopstallen.

3.2.2 Groen en overige onverharde delen

Het groen in het ontwikkelingsgebied bestaat uit laanbeplanting met als ondergroei een kruidvegetatie, bosschages, sierbeplanting en een grasveld op het achterterrein. In het projectgebied zijn diverse bomen aanwezig, zoals laanbeplanting van o.a. Canadese populier, Italiaanse populier, gewone es en zwarte els.

3.2.3 Water

Langs het Lokomotiefpad en de Van Bleyswijkstraat zijn beschoeide watergangen gelegen en langs de Laan van Vollering is een waterpartij gelegen. In de watergangen is veel bladval aanwezig. De watergang langs de Van Bleyswijkstraat is ca. 4 m breed en ca. 1 m diep. Oever- en watervegetatie is nagenoeg afwezig. De watergang langs het Lokomotiefpad is ca. 3 m breed en ca. 1,5 m diep. In de watergang is enige oevervegetatie aanwezig. De waterpartij langs de Laan van Vollering loopt over een lengte van ca. 65 m taps toe van ca. 30 m naar ca. 8 m. De waterpartij is beschoeid en ca. 1 m diep. Ten tijde van het locatiebezoek was veel kroos en slib aanwezig nabij de oevervegetatie (ruwe bies) aan de westzijde van de waterpartij.

Foto 1. Hoofdgebouw Grotius College

Foto 2. Hoofdgebouw, sportzaal en bijbouw

Foto 3. Watergang langs de Van Bleyswijkstraat

Foto 4. Waterpartij Laan van Vollering

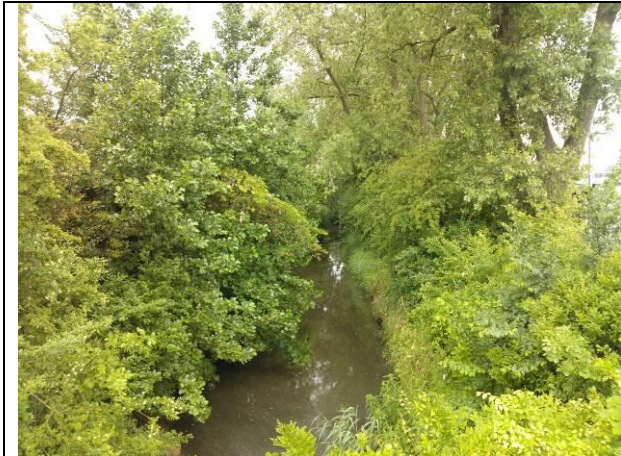

Foto 5. Waterpartij en bosschage Lokomotiefpad

Foto 6. Grasveld achterterrein

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Binnen het ontwikkelingsgebied wordt een algehele herinrichting beoogt. Hiertoe zal de bestaande bebouwing gesloopt worden, zal het groen verwijderd worden, kunnen bomenrijen verwijderd worden en kunnen watergangen en waterpartijen gedempt of vergraven worden. Tot slot kan het gehele projectgebied vergraven worden. In het bestemmingsplan School in Spoorzonegebied wordt de ontwikkeling voorzien van een nieuw schoolgebouw.

Deze activiteiten vormen de basis van de Eco-effectscan.

4 RESULTATEN

4.1 Beschermde natuurgebieden

4.1.1 *Natuurbeschermingswet*

De dichtstbijzijnde beschermde gebieden in de Natuurbeschermingswet zijn gelegen op een afstand van meer dan 3 km van het ontwikkelingsgebied (zie bijlage 3 voor een kaart met de omliggende natuurgebieden). Het ontwikkelingsgebied ligt niet in en grenst niet aan een gebied in de Natuurbeschermingswet.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Vanaf ca. 2 km van het ontwikkelingsgebied is de Tweemolentjesvaart gelegen. Het betreft bestaande natuur in de EHS (zie bijlage 3). Effecten op gebieden in de EHS worden niet verwacht, vanwege de beperkte reikwijdte van het ontwikkelingsgebied en de voorgenomen activiteiten.

4.1.3 *Gemeentelijk natuurbeleid*

Het plangebied is gelegen binnen de gemeentelijke grenzen van de Gemeente Delft, daarom is het gemeentelijk beleid Groennota 2012 – 2020⁽²⁴⁾ en Bomenverordening 2013 hier van toepassing. De nota voorziet in het opheffen van bestaande ecologische barrières en het behouden en waar mogelijk versterken van bestaande en gewenste ecologische verbindingen en kerngebieden. Daarnaast streeft de gemeente Delft naar behoud van het aanwezige groen en waar mogelijk naar uitbreiding ervan.

Grenzend aan het ontwikkelingsgebied bevinden zich twee lijnvormige verbindingzones met kansen en een wensbeeld voor de versterking van de Stedelijke Ecologische Structuur van Delft (SES)⁽²⁴⁾. Het betreft verbindingzones langs de oostzijde van het projectgebied en de Westlandseweg. Aanvullend is aangegeven dat het project in het gebiedstype 'Woonomgeving stedelijk' is gelegen, met daartoe behorende natuurdoelgroepen: stads-, rots- en tuinvogels, vlinders en bijen, kleine zoogdieren, verwilderde tuin-, ruigte- en bosrandplanten.

Als gevolg van de voorgenomen activiteit zullen ca. 100 bomen en ca. 7.000 m² groen in de vorm van bosschages en ruigtes verdwijnen, waaronder de bomenrij langs het Lokomotiefpad. De bomenrij is mogelijk van ecologische waarde als verbindingzone en/of foerageergebied in een sterk versteende omgeving.

Aanvullend zal de waterpartij aan de Laan van Vollering inclusief de omliggende oeverzone en bermen verdwijnen. Vanwege het ontbreken van aansluiting van het groen met groenstroken langs de Westlandseweg betreft dit een zeer beperkt effect op de bestaande functionaliteit van de ecologische verbindingzone langs de Westlandseweg.

De herinrichting van het ontwikkelingsgebied biedt mogelijkheden om de SES te versterken, bijvoorbeeld door het realiseren van nieuwe bomenrijen, groenblauwe elementen en overige groenstructuren.

4.1.4 *Toetsing*

Het plan ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingzones. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur is niet nodig.

Binnen het project 'Spoorzone' wordt door gemeente Delft besloten hoe wordt omgegaan wordt met het verloren gaand groen.⁽²⁷⁾

4.2 Wilde planten

4.2.1 Aanwezige soorten

Tijdens het locatiebezoek is de tabel 1-soort brede wespenorchis waargenomen in de grasberm aan de Van Bleyswijckseweg. Het locatiebezoek is uitgevoerd ten tijde van de groei- en bloeiperiode van potentieel voorkomende plantensoorten in kruidenrijke vegetaties, met uitzondering van gewone vogelmelk (tabel 1). De aanwezigheid van deze soort kan derhalve niet uitgesloten worden. Strikt beschermde plantensoorten (tabel 2 of 3) worden niet verwacht in het ontwikkelingsgebied, vanwege de ongeschiktheid van biotopen in bermen, bosschages en overige onverharde delen.

4.2.2 Toetsing

Met het verwijderen van de grasberm kunnen standplaatsen van brede wespenorchis en gewone vogelmelk verdwijnen. Voor aantasting van standplaatsen van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De Zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.3 Vogels

4.3.1 Aanwezige soorten

In het ontwikkelingsgebied zijn algemeen voorkomende vogels aanwezig. De aanwezigheid van nesten kan niet uitgesloten worden in het gehele ontwikkelingsgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het betreft vogels met nesten in gebouwen, zoals huismus en gierzwaluw, en vogels met nesten in bomen, zoals sperwer en buizerd. De bebouwing in het projectgebied is niet geschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten op gebouwen, vanwege het ontbreken van dakpannen of overige geschikte nestgelegenheden.

Jaarrond beschermde nesten in bomen worden niet verwacht, maar kunnen vanwege het aanwezige bladerdek niet uitgesloten worden. In stedelijk gebied betreft het mogelijke nesten van sperwer. Sperwer gebruikt oude nesten van o.a. zwarte kraai, ekster of houtduif als broedlocatie.

4.3.2 Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het ontwikkelingsgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van vogels verstoord worden of verloren gaan. Alle nesten van vogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden.

Met het verwijderen van bomen en bosschages kunnen jaarrond beschermde nesten van sperwer verloren gaan. Nesten van sperwer zijn jaarrond beschermd en mogen ook buiten de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

4.4.1 Aanwezige soorten

In het ontwikkelingsgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet uitgesloten worden, vanwege de aanwezigheid van onverharde delen in bosschages, bermen, sierbeplanting en grasvelden. Het betreft voornamelijk kleine grondgebonden zoogdieren, zoals diverse muizen en egel.

De boommarter (tabel 3) die in de omgeving van het ontwikkelingsgebied dood is waargenomen betreft waarschijnlijk een ontsnapt individu⁽²²⁾. Boommarter is nog niet levend waargenomen in Delft, daarom wordt de soort ter plekke niet verwacht.

4.4.2 Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.5 Vleermuizen

4.5.1 Aanwezige soorten

In de omgeving van het projectgebied zijn boombewonende en gebouwbewonende vleermuizen waargenomen. Het betreft o.a. gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis. Nabij het projectgebied is hoofdzakelijk gewone- en ruige dwergvleermuis waargenomen⁽²³⁾.

In het ontwikkelingsgebied kan de aanwezigheid van gewone- en ruige dwergvleermuizen, hun verblijfplaatsen en vliegroutes niet uitgesloten worden. Geschikte invliegopeningen zijn waargenomen op de kopgevels van het hoofdgebouw. Vliegroutes kunnen aanwezig zijn langs alle ontsluitingswegen rond het projectgebied, vanwege de aanwezigheid van lijnvormige elementen. Verwacht wordt dat eventuele vliegroutes niet essentieel zijn, vanwege de aanwezigheid van alternatieven in de omgeving.

4.5.2 Toetsing

Met het verwijderen van de bebouwing kunnen verblijfplaatsen of de functionele leefomgeving (essentiële vliegroutes en foerageergebied) van gewone- of ruige dwergvleermuizen verloren gaan. Met het uitvoeren van werkzaamheden in het ontwikkelingsgebied tijdens in de periode maart t/m oktober tijdens het donker kan het functionele leefgebied van vleermuizen verstoord worden. Verblijfplaatsen inclusief de functionele leefomgeving van vleermuizen zijn strikt beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden.

4.6 Amfibieën en reptielen

4.6.1 Aanwezige soorten

In het ontwikkelingsgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1 niet uitgesloten worden, vanwege de aanwezigheid van onverharde delen en watergangen. Het betreft voornamelijk gewone pad en bruine kikker.

Strikt beschermde soorten worden niet verwacht, vanwege het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het projectgebied en de ongeschiktheid van de aanwezige biotoop in het projectgebied.

4.6.2 Toetsing

Met het verwijderen van onverharde delen en het vergraven of dempen van watergangen kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende amfibieën verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet, maar de Zorgplicht is wel van toepassing.

4.7 Vissen

Op 24 juni en 30 oktober 2013 zijn de watergangen en -partijen conform de Soortenstandaards^(25,26) bemonsterd met schepnet op het voorkomen van in de omgeving waargenomen beschermde vissoorten. Het betreft kleine modderkruiper en bittervoorn. De watergang langs de Van Bleyswijkstraat is zeer voedselrijk, ligt vol met bladval en is niet geschikt voor beschermde vissen. De waterpartij langs de Laan van Vollering is volledig bedekt met kroos, vermoedelijk zuurstofloos en is niet geschikt voor beschermde vissen. De watergang langs het Lokomotiefpad is geschikt voor kleine modderkruiper en bittervoorn, maar de soorten zijn niet waargenomen tijdens de bemonstering. De aanwezigheid van beschermde vissoorten wordt uitgesloten in het ontwikkelingsgebied. Een nadere toetsing is niet van toepassing voor beschermde vissen.

4.8 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5 CONCLUSIE EN MAATREGELEN

5.1 Inleiding

Op basis van een locatiebezoek en een literatuurstudie is geïnventariseerd welke bij wet beschermde soorten in het ontwikkelingsgebied aanwezig kunnen zijn en welke beschermde natuurgebieden er in de omgeving van het ontwikkelingsgebied liggen. Omdat de plangebieden bestaande structuren doorsnijden is een ontwikkelingsgebied opgesteld op basis van de begrenzing van ruimtelijke ingrepen die als gevolg van het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

Uitgaande van een algehele herinrichting van het ontwikkelingsgebied is getoetst of de bestemmingsplannen in strijd is met de natuurwetgeving: de natuurbeschermingswet, EHS-beleid en de Flora- en faunawet en of de plannen haalbaar zijn met inachtneming met eventueel te treffen maatregelen. De conclusies van de toetsing en te treffen maatregelen om overtreding van de natuurwetgeving te voorkomen worden hieronder weergegeven.

5.2 Beschermde natuurgebieden

In het ontwikkelingsgebied bevindt zich geen beschermd natuurgebied als bedoeld in de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur. Het ontwikkelingsgebied ligt tevens buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingzones buiten het gebied.

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur vallen buiten de reikwijdte van de bestemmingsplannen en hebben derhalve geen invloed op de plannen.

5.3 Gemeentelijk natuurbeleid

Het verwijderen van de bomenrij langs het Lokomotiefpad is een aantasting van de ecologische functionaliteit van de gewenste ecologische verbindingzone. De herinrichting biedt echter ook kansen voor de versterking van de ecologische verbindingzones langs het Lokomotiefpad en de Westlandseweg. Binnen het project 'Sporzone' wordt door gemeente Delft besloten hoe wordt omgegaan wordt met het verloren gaand groen.⁽²⁷⁾

5.4 Beschermde soorten

De onderstaande tabel is een samenvatting van de resultaten uit hoofdstuk 3. In de onderstaande tabel wordt het effect van een algehele herinrichting op de functionaliteit van het leefgebied per beschermde soort of soortgroep weergegeven.

Tabel 4. Resultaten beschermde soorten

Soort	Wet*	Aanwezig	Effecten op functionaliteit
Wilde planten			
Brede wespenorchis en gewone vogelmelk	FF1	Aanwezig/ Potentieel	(Mogelijk) verlies standplaatsen
Vogels			
Sperwer	FF 4	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring broedlocatie
Algemene inheemse vogels	FF (cat 5)	Aanwezig	Mogelijk verlies en verstoring broedlocaties
Zoogdieren			
Algemene grondgebonden zoogdieren	FF1	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring verblijfplaatsen
Vleermuizen	FF3, HRIV	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring verblijfplaatsen
Amfibieën			
Algemene amfibieën	FF1	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring verblijfplaatsen
Vissen			
n.v.t.	n.v.t.	Afwezig	n.v.t.
Overige soorten			
n.v.t.	n.v.t.	Afwezig	n.v.t.

* FF = Flora- en faunawet, tabel 1 t/m 3, categorie 1 t/m 5, HR = Habitatrichtlijn, Bijlage IV

5.5 Maatregelen

In deze paragraaf wordt per (potentieel) aanwezige beschermde soort(groep) aangegeven welke vervolgpcedure nodig is en/of welke maatregelen benodigd zijn, zodat overtreding van de natuurwetgeving voorkomen kan worden. Dit betreft maatregelen, nader onderzoek of een ontheffingaanvraag.

De beschreven effecten en maatregelen verhouden zich uitsluitend tot de natuurwetgeving en staan los van de procedures op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

5.5.1 Vogels

De 'niet jaarrond beschermde' nesten van vogels in het ontwikkelingsgebied zijn beschermd tijdens het broeden. Om verstoring van broedvogels te voorkomen, wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grotweg van 15 maart t/m 15 juli) uit te voeren. Indien de werkzaamheden in de periode 15 maart t/m 15 juli worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden. Ter voorkoming van broedgevallen in het ontwikkelingsgebied, wordt geadviseerd voor aanvang van het broedseizoen te beginnen met de (voorbereidende) werkzaamheden zodat de vogels wennen aan die mate van activiteit. Eventueel kunnen de dieren nog tijdig uitwijken naar een ander broedbiotoop. Ook kan het als gevolg van het project te verwijderen groen ruim voor het broedseizoen worden verwijderd zodat er geen geschikt broedbiotoop meer aanwezig is in het plangebied.

De nesten van sperwer zijn jaarrond beschermd en mogen niet verwijderd worden. Om de aanwezigheid van nesten van sperwer vast te stellen dient een inventarisatie naar sperwernesten uitgevoerd te worden in de periode 1 maart t/m 15 juli.

5.5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen dient een vleermuizeninventarisatie uitgevoerd te worden in de periode 15 mei t/m 30 september.

5.5.3 Tabel 1-soorten

Voor tabel 1-soorten (o.a. amfibieën, muizen en brede wespenorchis) geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Vanwege het algemene voorkomen van de soorten in de omgeving van het ontwikkelingsgebied wordt het niet nodig geacht om maatregelen te treffen in het kader van de Zorgplicht.

5.6 Conclusie

Om de strijdigheid van de bestemmingsplannen met de Flora- en faunawet en de haalbaarheid van de bestemmingsplannen te kunnen beoordelen dient het vervolgonderzoek naar vleermuizen en sperwer uitgevoerd te worden.

6 AANBEVELINGEN TEN BEHOEVE VAN DE INRICHTING

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden ideeën gegeven om het plangebied aantrekkelijker in te richten als verblijfgebied voor planten en dieren. Men is niet verplicht deze aanbevelingen over te nemen in het kader van de Flora- en faunawet of de Natuurbeschermingswet. De aanbevelingen dienen ter inspiratie om het plangebied ecologisch interessant in te richten en aan te sluiten op natuur- en recreatiegebieden of ecologische verbindingzones in de omgeving.

Aanbevolen wordt om, bij voorkeur drie maanden voor aanvang, in overleg een ecologische deskundige de werkzaamheden te bespreken in verband met eventuele veranderingen op het terrein of in de wetgeving waarop geanticipeerd moet worden.

6.2 Werken volgens een gedragscode of een ecologisch werkprotocol

Geadviseerd wordt het project op basis van een goedgekeurde gedragscode uit te voeren. De 'Gedragscode Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen' is geschikt voor bouwprojecten⁽¹⁷⁾. In de gedragscode wordt aangegeven hoe men tijdens de bouw op een verantwoorde manier rekening houdt met planten en dieren en bestaande natuurwaarden. Hierin wordt onder andere invulling gegeven aan de zorgplicht; artikel 2 uit de Flora- en faunawet. Er kan aantoonbaar gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode, door de maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol dat op de bouwplaats aanwezig is en door de werknemers hierover voor te lichten. U kunt ons bureau hiervoor benaderen.

6.3 Kansen voor natuurontwikkeling bij herinrichting

In het plangebied zijn mogelijkheden voor natuurontwikkeling aanwezig. Momenteel heeft het plangebied een lage natuurwaarde, maar door bij herinrichting rekening te houden met ecologische kansen, kan een meerwaarde voor natuur worden gecreëerd.

De ecologische kansen in het plangebied zijn o.a.:

- behoud waardevolle elementen en structuren (bomenrijen, lijnvormige elementen);
- uitklimbaar maken van oevers bij watergangen ter plekke van structuren uit het ecologieplan, bijvoorbeeld door het plaatsen van faunatrappen;
- beperken verlichting of het plaatsen van niet-verstorende amberkleurige verlichting langs structuren uit het ecologieplan;
- het vergroenen van het plangebied door gebouwen van groene gevels of groene daken te voorzien.

7 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van LNV, 1 oktober 2005.
4. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
5. 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998', ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
6. 'Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving', Directie Natuur, Ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
7. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
8. 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep', Dienst Regelingen, Den Haag, september 2009.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

9. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
10. www.waarneming.nl
11. www.ravon.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.sovon.nl
15. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

16. Waarneming Aqua-Terra Nova tijdens het locatiebezoek ten behoeve van deze Eco-effectscan.
17. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
18. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur
19. Schets plankkaart, Gemeente Delft. Bp Delfland College-Coendersbuurt.pdf.
20. 'Ecologieplan Delft 2004-2015 – Een groen netwerk, de groene aders van Delft', Gemeente Delft, augustus 2004.
21. 'Samenvattend rapport vleermuizen onderzoek Gemeente Delft 2006 t/m 2008', K. Mostert, 2008. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland.
22. <http://www.werkgroepboomarter.nl>
23. Werktitel: 'Vleermuisonderzoek Delft'. Gemeente Delft. Ongepubliceerd en in voorbereiding.
24. 'Nota Groen Delft 2012-2020'. Gemeente Delft, 22 februari 2013.
25. Soortenstandaard Bittervoorn. Ministerie van Economische Zaken, Dienst Regelingen, december 2011.
26. Soortenstandaard Kleine modderkruiper. Ministerie van Economische Zaken, Dienst Regelingen, december 2011.
27. Overleg gemeente Delft.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in Beschermd Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden (zie box). Beschermd Natuurmonumenten omvatten zowel particuliere als staatseigendommen.

Handelingen binnen de beschermde gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Ecologische Hoofdstructuur

In de EHS worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de EHS wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de EHS-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de EHS. Dit betreft, conform de Spelregels EHS, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Ecologische Hoofdstructuur optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen beperkt en gecompenseerd worden."

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Flora- en Faunawet per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Aanvullend is in de Flora- en faunawet een zorgplicht opgenomen (artikel 2 Flora- en Faunawet). Uit de zorgplicht volgt dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelingen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem gevegd kunnen worden om de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het plan geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het plan een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het plan aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het plan een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

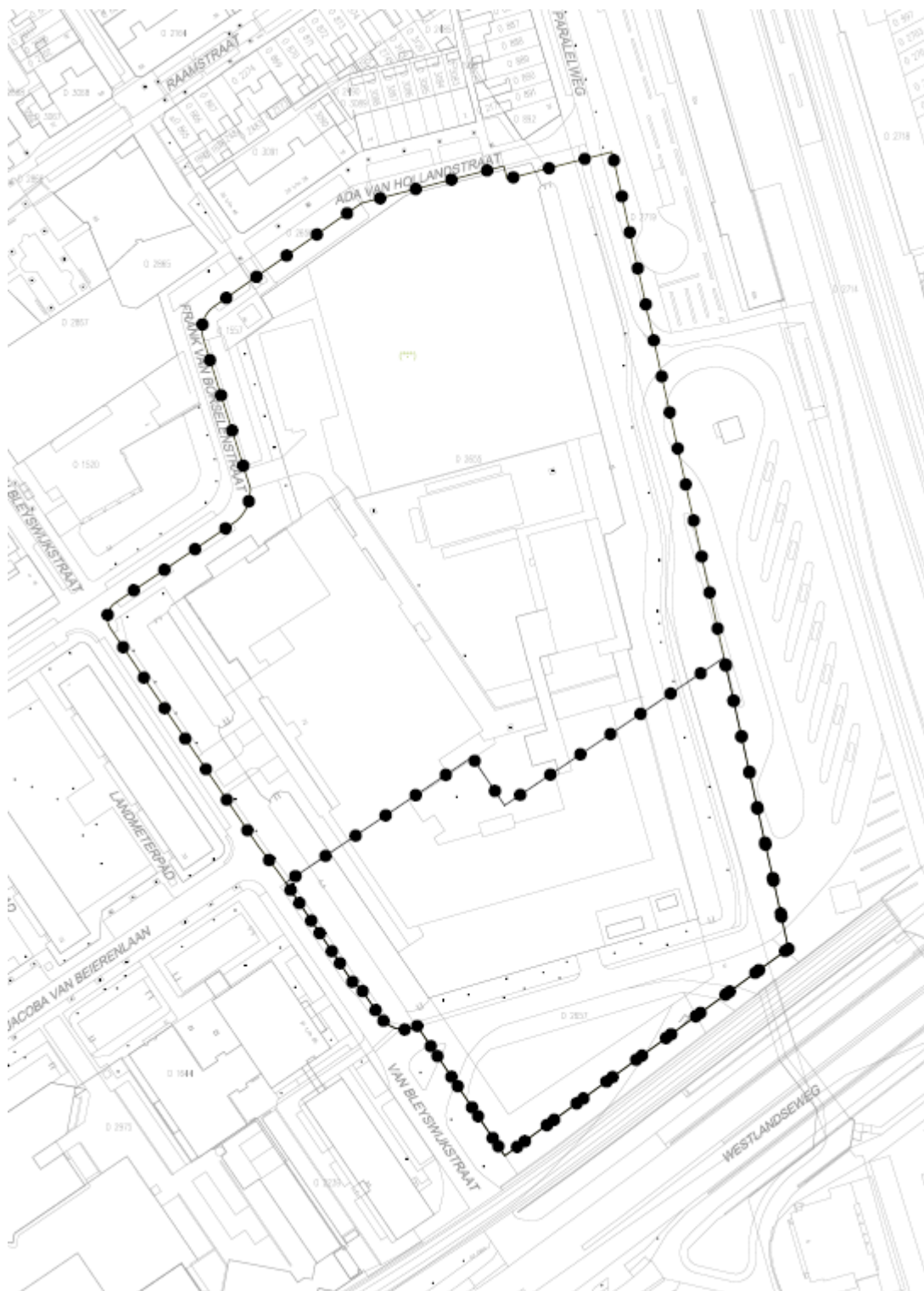
Gedragscode

In een gedragscode is beschreven hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geldt voor bepaalde activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 een vrijstelling. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

BIJLAGE 2 PLAN- EN ONTWIKKELINGSGBIED

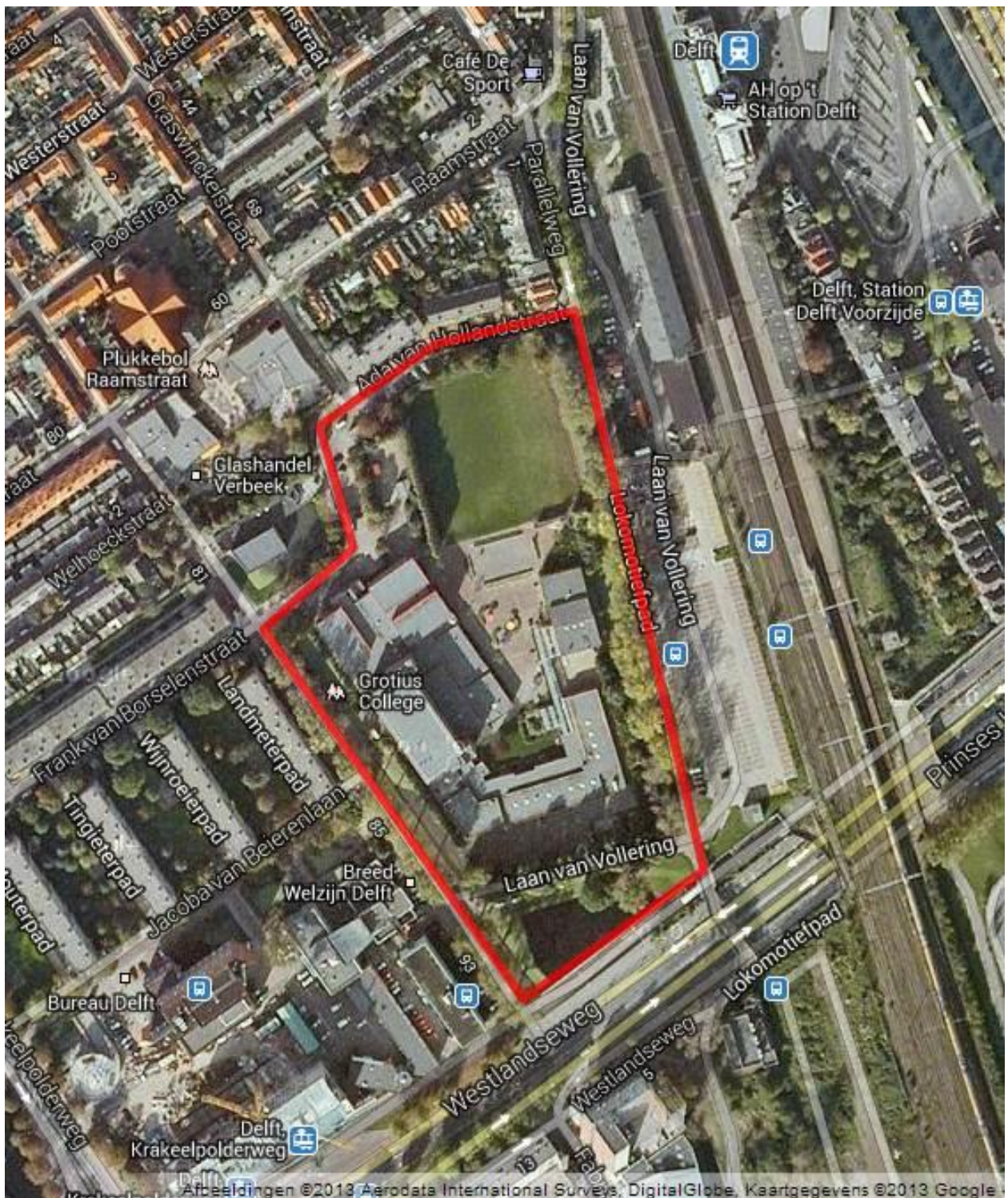
Bron: Google-maps

Plangebieden (schets 29-10-2013)

 = plangebied

Ontwikkelingsgebied: bestaande situatie

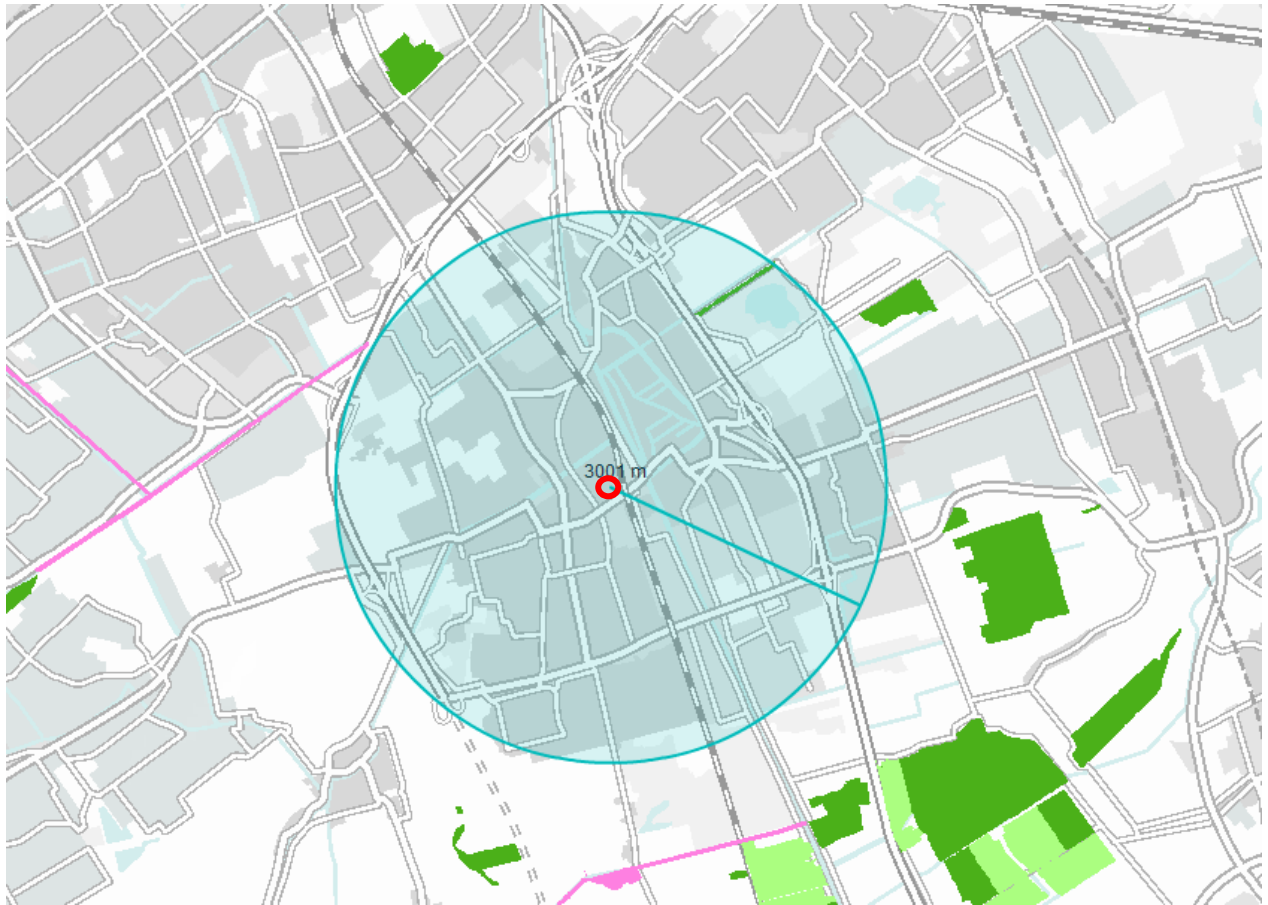

 = Ontwikkelingsgebied

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

1. Natuurbeschermingswet en Ecologische hoofdstructuur

Kaart van <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket>

 = ontwikkelingsgebied indicatief

Ecologische Hoofdstructuur

Op land

- bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur
- overige nieuwe natuur
- zoekgebied
- ecologische verbinding
- blijvend agrarisch gebied binnen Natura 2000

Op water

- waternatuurgebied
- grote wateren en Noordzee

Geen EHS

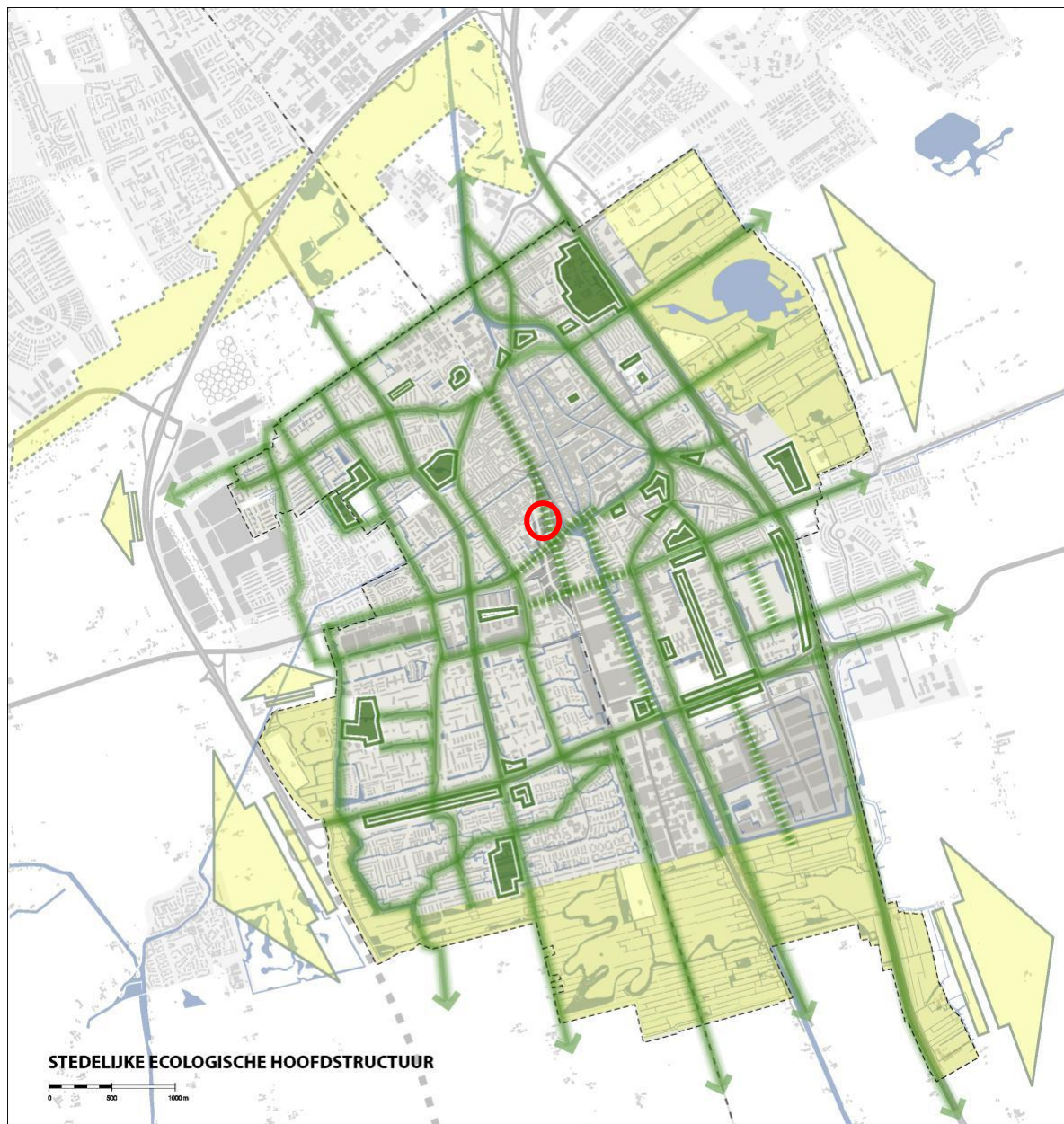
- overig water

Gebieden natura 2000

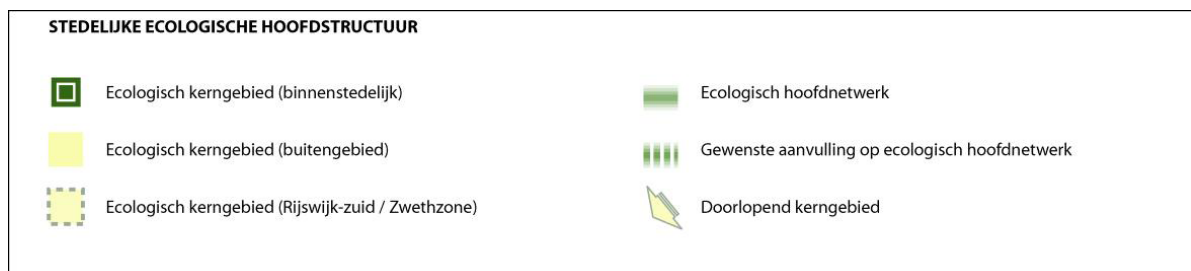
- Natura 2000 gebied

2. Gemeentelijk natuurbeleid ⁽²⁴⁾

Ecologisch perspectief: Kwaliteiten en kansen

 = ontwikkelingsgebied indicatief

BIJLAGE 4 WAARNEMINGEN

Locatiebezoek: 24 juni 2013

Waarnemer: M.H.M. Groenewegen
 Weer: bewolkt, motregen, 16°C, wind 2-3 Bft

Vogels met jaarrond beschermde nesten	Wet*	Bron**	Locatie
Gierzwaluw	FF cat 2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Huismus	FF cat 2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Roek	FF cat 2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Grote gele kwikstaart	FF cat 3	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Kerkuil	FF cat 3	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Ooievaar	FF cat 3	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Slechtvalk	FF cat 3	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Boomvalk	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Buizerd	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Havik	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Ransuil	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Sperwer	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Wespendief	FF cat 4	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Blauwe reiger	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Boerenzwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Bonte vliegenvanger	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Boomklever	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Boomkruiper	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Bosuil	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Draaihals	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Ekster	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Gekraagde roodstaart	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Grauwe vliegenvanger	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Groene specht	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Grote bonte specht	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Hop	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Huiszwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
IJsvogel	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Koolmees	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Oeverzwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Pimpelmees	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Spreeuw	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Tapuit	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Torenvalk	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Zwarte kraai	FF cat 5	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Zwarte Mees	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Zwarte roodstaart	FF cat 5	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Zoogdieren	Wet*	Bron**	Locatie
Bosmuis	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Egel	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Gewone bosspitsmuis	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Haas	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Huisspitsmuis	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Konijn	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Mol	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Veldmuis	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Vos	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Wezel	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Boommarter	FF3	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen

Zoogdieren (vervolg)	Wet*	Bron**	Locatie
Gewone dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Laatvlieger	FF3, HR IV	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Meervleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Ruige dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Watervleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Amfibieën en Reptielen	Wet*	Bron**	Locatie
Bruine kikker	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Gewone pad	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Kleine watersalamander	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Meerkikker	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Planten	Wet*	Bron**	Locatie
Akkerklokje	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Brede wespenorchis	FF1	ATN'13	Ontwikkelingsgebied
Dotterbloem	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Gewone vogelmelk	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Grote kaardenbol	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Kleine maagdenpalm	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Zwanebloem	FF1	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Brede orchis	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Daslook	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Gele helmbloem	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Klein glaskruid	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Muurbloem	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Rietorchis	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Schubvaren	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Steenbreekvaren	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Tongvaren	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Wilde herfsttijloos	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Zwartsteel	FF2	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Vissen	Wet*	Bron**	Locatie
Geen soorten waargenomen	n.v.t.	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen
Ongewervelden	Wet*	Bron**	Locatie
Geen soorten waargenomen	n.v.t.	Wrn'10-'13	Delft - Algemeen

*FF = Flora- en faunawet tabel 1, 2 or 3 of vogels categorie 1 t/m 4, HR IV = Habitatrictlijn bijlage IV

**Bron	Omschrijving
ATN	tijdens het locatiebezoek aangetroffen
Wrn	Waarneming door derden van www.waarneming.nl